

TRADICINE IR ALTERNATYVIA SISTEMA AUGINTŲ KIAULIŲ PRODUKTYVUMAS BEI ELGSENA

Remigijus Juška, Violeta Juškienė*, Raimondas Leikus, Jūratė Norvilienė
Veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
R. Žebenkos g. 12, LT-82317 Baisogala, Radviliškio r.,
**el. paštas: violeta@lgi.lt; tel.: +370 698 4 64 53; +370 422 6 53 85; faks.: +370 422 6 58 86*

Santrauka. Tirta intensyviai tradicine ir alternatyvia sistema augintų kiaulių produktyvumas bei elgsena. Tyrimų metu analogų principu pagal kilmę, amžių, svorį, ėmimą ir lytį sudarytos trys Norvegijos landrasų ir Norvegijos landrasų x pjėrenų mišrūnių kiaulių grupės, po 14 gyvulių kiekvienoje. Vienos grupės kiaulės augintos kiaulidėje (tvarto grupė), kitų dviejų – aptvaruose lauke (pirma lauko ir antra lauko grupės). Visų grupių kiaulės iki šerties šertos kombinuotaisiais pašarais. Antros lauko grupės kiaulės papildomai gavo raudonųjų dobilų žolės. Kiaulidėje (tradicine sistema) augintos kiaulės laikytos 9,37 m² ploto garduose po 7 gyvulius. Abiejų lauke (alternatyvioje sistemoje) augintų grupių kiaulės laikytos 900 m² ploto elektros užtvara aptvaruose po 14 gyvulių.

Tyrimų duomenimis, lauke augintos kiaulės, šertos tik kombinuotaisiais pašarais, per parą priaugo 2,6 proc. mažiau, o lauke augintos ir papildomai gavusios žolės – 5,1 proc. daugiau negu augintos tvarte, tačiau skirtumai tarp grupių buvo statistiškai nepatikimi.

Abiejų lauke augintų grupių kiaulės, šertos tik kombinuotaisiais pašarais bei šertos kombinuotaisiais pašarais ir papildomai žole, per parą kombinuotųjų pašarų suėdė atitinkamai 5,6 ir 5,2 proc. mažiau, o kilogramui priaugio jų sunaudojo atitinkamai 4,5 ir 11,5 proc. mažiau, nei tvarte augintos kiaulės.

Lauke augintos kiaulės, šertos kombinuotaisiais pašarais ir žole, kombinuotųjų pašarų per parą suėdė beveik tiek pat, o kilogramui priaugio pašarų sunaudojo 7,3 proc. mažiau, negu lauke augintos kiaulės, šertos tik kombinuotaisiais pašarais.

Elgsenos tyrimų duomenimis, lauke augintos kiaulės, šertos tik kombinuotaisiais pašarais arba šertos kombinuotaisiais pašarais ir papildomai žole, atitinkamai 100,9 min. (461,6 proc.; $p=0,014$) ir 60,9 min. (318 proc.; $p=0,017$) laiko kniso ilgiau, negu augintos tvarte. Iš viso abiejų lauke augintų grupių kiaulės atitinkamai 278,0 ($p=0,005$) ir 219,2 proc. ($p=0,010$) ilgiau buvo aktyvios. Lauke augintos grupės kiaulės, šertos kombinuotaisiais pašarais ir papildomai žole, mažiau laiko kniso negu kiaulės, šertos tik kombinuotaisiais pašarais, tačiau nustatyti skirtumai tarp grupių buvo statistiškai nepatikimi.

Raktažodžiai: tvartas, laukas, augimo sparta, elgsena, raudonieji dobilai.